

ΑΡΑΓЭС

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΤΙΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ

Πρόταση-Ψήφισμα ΑΡΑΓЭС για εκτός ημερήσιας διάταξης θέμα της έβδομης τακτικής συνεδρίασης της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ

Ενεργειακή Ασφάλεια & Διατήρηση Στρατηγικών Ενεργειακών Υποδομών

Η πρόσφατη ανατίναξη βαρέων καδοφόρων εκσκαφών στα λιγνιτικά πεδία της χώρας δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί ως μια απλή τεχνική διαδικασία απόσυρσης παλαιού εξοπλισμού. Πρόκειται για πράξη με βαθύ πολιτικό, τεχνικό, οικονομικό και στρατηγικό χαρακτήρα. Οι βαρείς καδοφόροι εκσκαφείς αποτέλεσαν επί δεκαετίες κρίσιμη κεφαλαιουχική υποδομή, πληρωμένη από τον ελληνικό λαό, η οποία στήριξε την ηλεκτροπαραγωγή, την ενεργειακή επάρκεια της χώρας και την παραγωγική ζωή ολόκληρων περιοχών, ιδιαίτερα της Δυτικής Μακεδονίας.

Η καταστροφή τέτοιων υποδομών ισοδυναμεί με συνειδητή επιλογή μη αναστρεψιμότητας. Δεν πρόκειται απλώς για κλείσιμο ενός κεφαλαίου, αλλά για φυσική εξάλειψη της δυνατότητας της χώρας να διατηρήσει στρατηγικές εφεδρείες σε μια περίοδο διεθνούς ενεργειακής αστάθειας, γεωπολιτικών εντάσεων, υψηλών τιμών ενέργειας και αυξημένων κινδύνων για την ασφάλεια εφοδιασμού.

Η μετάβαση προς ένα ενεργειακό σύστημα χαμηλότερων εκπομπών άνθρακα είναι αναγκαίος στόχος. Όμως η μετάβαση δεν μπορεί να υλοποιείται με όρους τετελεσμένων, απαξίωσης δημόσιας περιουσίας και βίαιης αποδιάρθρωσης παραγωγικών δυνατοτήτων πριν υπάρξουν πλήρως διαθέσιμες, αξιόπιστες και επαρκείς εναλλακτικές λύσεις.

Το πραγματικό ερώτημα δεν είναι «λιγνίτης ή ΑΠΕ». Το πραγματικό ερώτημα είναι αν η χώρα θα διαθέτει ασφαλές, οικονομικά προσιτό και τεχνικά αξιόπιστο ηλεκτρικό σύστημα κατά τη διάρκεια της ενεργειακής μετάβασης. Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας αποτελούν αναγκαίο και σημαντικό πυλώνα του μελλοντικού ενεργειακού μίγματος. Όμως, όσο η αποθήκευση ενέργειας, η αντλησιοταμίευση, τα δίκτυα, η διαχείριση φορτίου και οι μηχανισμοί ευστάθειας του συστήματος δεν έχουν αναπτυχθεί στην απαιτούμενη κλίμακα, το ηλεκτρικό σύστημα εξακολουθεί να χρειάζεται αξιόπιστες μονάδες βάσης και εφεδρείας.

Η βίαιη και πρόωρη απολιγνιτοποίηση, όπως εφαρμόστηκε στη χώρα μας, δεν οδήγησε σε πραγματική ενεργειακή αυτονομία. Αντίθετα, ενίσχυσε την εξάρτηση από εισαγόμενα καύσιμα, κυρίως φυσικό αέριο και LNG, καθιστώντας το ενεργειακό σύστημα πιο ευάλωτο στις διεθνείς διακυμάνσεις τιμών και στις γεωπολιτικές εξελίξεις. Την ίδια στιγμή, το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας εκτοξεύθηκε, επιβαρύνοντας τα νοικοκυριά, τη βιομηχανία, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τον πρωτογενή τομέα.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η περίπτωση της Πτολεμαΐδας V αποκτά κεντρική σημασία. Πρόκειται για μια σύγχρονη και ιδιαίτερα δαπανηρή ενεργειακή υποδομή, για την οποία επενδύθηκαν σημαντικοί δημόσιοι και ιδιωτικοί πόροι. Η πρόωρη απαξίωση ή μετατροπή της, πριν ολοκληρώσει τον κύκλο για τον οποίο σχεδιάστηκε και πριν υπάρξει ασφαλές υποκατάστατο ισχύος και ευστάθειας, συνιστά τεχνικά ατεκμηρίωτη, οικονομικά επιζήμια και στρατηγικά επικίνδυνη επιλογή.

Η Πτολεμαΐδα V δεν πρέπει να κλείσει. Πρέπει να διατηρηθεί σε λειτουργία ως κρίσιμη μονάδα ηλεκτροπαραγωγής και στρατηγική εφεδρεία του εθνικού ηλεκτρικού συστήματος, τουλάχιστον μέχρι να διασφαλιστεί με πραγματικά δεδομένα η πλήρης λειτουργική επάρκεια του νέου ενεργειακού μοντέλου.

Η Δυτική Μακεδονία δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως περιοχή θυσίας. Η απολιγνιτοποίηση δεν μπορεί να σημαίνει αποβιομηχάνιση, ανεργία, απώλεια τεχνογνωσίας, εγκατάλειψη υποδομών και αντικατάσταση μιας παραγωγικής βάσης από αβέβαια επενδυτικά σχέδια ή μονοκαλλιέργεια μεγάλων ενεργειακών

εγκαταστάσεων. Απαιτείται ολοκληρωμένο σχέδιο παραγωγικής ανασυγκρότησης με έμφαση στη βιομηχανία, την καινοτομία, την έρευνα, την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τον πρωτογενή τομέα και τη δημιουργία σταθερών και ποιοτικών θέσεων εργασίας.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, ως θεσμικός τεχνικός σύμβουλος της Πολιτείας, δεν μπορεί να σιωπά μπροστά σε επιλογές που καταστρέφουν κρίσιμες υποδομές, περιορίζουν την ενεργειακή κυριαρχία της χώρας και μετατρέπουν την ενεργειακή μετάβαση σε μηχανισμό κοινωνικής επιβάρυνσης και παραγωγικής υποχώρησης.

Για τους λόγους αυτούς, ζητούμε:

1. **Να σταματήσει άμεσα κάθε διαδικασία ανατίναξης, αποξήλωσης ή μη αναστρέψιμης καταστροφής κρίσιμων λιγνιτικών υποδομών και εξοπλισμού.**
2. **Να καταγραφεί και να αξιολογηθεί το σύνολο των υφιστάμενων λιγνιτικών υποδομών**, συμπεριλαμβανομένων εκσκαφών, ταινιοδρόμων, ορυχείων, βοηθητικών εγκαταστάσεων, δικτύων και μονάδων παραγωγής, ως περιουσία στρατηγικής σημασίας για τη χώρα.
3. **Να μην κλείσει η λιγνιτική μονάδα Πτολεμαΐδα V** και να διατηρηθεί σε λειτουργία ως κρίσιμη μονάδα ηλεκτροπαραγωγής και στρατηγική εφεδρεία του εθνικού ηλεκτρικού συστήματος.
4. **Να αναθεωρηθεί ο σχεδιασμός της απολιγνιτοποίησης**, ώστε να πάψει να αποτελεί βίαιη και μη αναστρέψιμη διαδικασία αποδιάρθρωσης παραγωγικών υποδομών και να ενταχθεί σε πραγματικό, τεχνικά τεκμηριωμένο και κοινωνικά δίκαιο ενεργειακό σχεδιασμό.
5. **Να διασφαλιστεί η ενεργειακή επάρκεια και ασφάλεια της χώρας με διαφοροποίηση πηγών και διατήρηση στρατηγικών εφεδρειών**, αντί της μονομερούς εξάρτησης από εισαγόμενο φυσικό αέριο και LNG.
6. **Να διαμορφωθεί ολοκληρωμένο σχέδιο παραγωγικής ανασυγκρότησης για τη Δυτική Μακεδονία**, με δεσμευτικούς στόχους για βιομηχανική δραστηριότητα, έρευνα, τεχνική εκπαίδευση, καινοτομία, αξιοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας.
7. **Να προχωρήσει η ανάπτυξη των ΑΠΕ με ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό**, προστασία της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, ενίσχυση της αποθήκευσης, των δικτύων και των ενεργειακών κοινοτήτων, και όχι ως άλλοθι για την πρόωρη καταστροφή υφιστάμενων στρατηγικών υποδομών.
8. **Να αναλάβει το ΤΕΕ πρωτοβουλία για τη συγκρότηση ειδικής επιστημονικής επιτροπής**, η οποία - σε συνεργασία με τη Μόνιμη Επιτροπή Ενέργειας - να αξιολογήσει τις τεχνικές, οικονομικές, κοινωνικές και ενεργειακές συνέπειες της απολιγνιτοποίησης, της καταστροφής λιγνιτικών υποδομών και του σχεδιαζόμενου ρόλου της Πτολεμαΐδας V.

Η ανατίναξη των εκσκαφών δεν είναι απλώς εικόνα εγκατάλειψης. Είναι εικόνα μιας πολιτικής που βιάζεται να καταστρέψει παραγωγικές δυνατότητες πριν διασφαλίσει το αύριο. Είναι εικόνα μιας μετάβασης που, αντί να στηρίζεται στην τεχνική τεκμηρίωση και στο δημόσιο συμφέρον, επιβάλλεται ως τετελεσμένο.

Η ενεργειακή μετάβαση πρέπει να υπηρετεί την κοινωνία, την οικονομία, την παραγωγή, το περιβάλλον και την ενεργειακή κυριαρχία της χώρας. Δεν μπορεί να ταυτίζεται με την καταστροφή υποδομών, την απώλεια τεχνογνωσίας, την εξάρτηση από εισαγόμενα καύσιμα και την εκτίναξη του κόστους για τους πολίτες.

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας οφείλει να σταθεί απέναντι σε αυτή την πολιτική και να απαιτήσει έναν νέο ενεργειακό σχεδιασμό με επιστημονική σοβαρότητα, δημόσιο έλεγχο, κοινωνική δικαιοσύνη και σεβασμό στις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας.